

Democràcia, llei i obediència, una mirada des de la fe

Dll, 20/11/2017 per Jordi López Camps
[Vita Moleskine](#)

En el debat polític sobre la independència de Catalunya ha aparegut reiteradament la tensió entre els principis de legalitat, legitimitat, democràcia i obediència a les lleis. Esquemàticament, podem dir que hi havia persones que defensaven la idea de que sense respecte a les lleis no hi ha democràcia i, en sentit contrari, altres persones consideraven que sense democràcia no hi ha lleis. Entorn d'aquests principis s'han fet debats durs, fins a l'extrem de plantejar en algunes ocasions dos mons conceptuals antagònics. Davant d'aquesta confrontació d'idees m'he preguntat, en més d'una ocasió ¿quina podria ser la mirada cristiana a aquests temes?.

Penso que la legítima passió política eclipsa molts judicis o els pot distorsionar en excés. Al la base de tota consideració sobre la prelació d'aquestes principis ha de prevaldre, com a criteri fonamental, la recerca d'allò que és just. Les lleis positives no són principis autònoms al marge de la legitimitat moral. Perquè la democràcia, per si sola no garanteix la justesa de les lleis, tot i que sense democràcia no es poden fer les lleis. Com digué el bisbe Xavier Novell *“els cristians no ens guiem ni tenim criteris en funció de lleis positives sinó per allò que és just, veritat i digne”*. Per això la legitimitat de qualsevol actuació política està associada al sistema normatiu vigent, les lleis vigents, però també als principis morals.

Gràcies als principis morals i la recerca del bé moral, les lleis és poden desobeir. Com diu el pare Jesús Renau, *“quan la llei és injusta o contraria a una llei fonamental superior o a uns principis dels drets humans, desobeir-la no sols no és delictes sinó exigència moral”*. En aquestes condicions la desobediència quan es donen situacions d'opressió no pot ser un delictes sinó que és una virtut moral. En cas de dubte sempre resulta útil consultar la Doctrina Social de l'Església. En l'article 407 del compendi es diu amb tota claredat que *“una autèntica democràcia no és el resultat d'un respecte formal de regles, sinó el fruit de l'acceptació convençuda dels valors que inspiren els procediments democràtics: la dignitat de tota persona humana, el respecte dels drets de l'home, l'assumpció del «bé comú» com a fi i criteri regulador de la vida política”*. Si es perden aquests referents en el debat polític, com bé ha dit l'abat de Montserrat, es *“dificulten la construcció de ponts de diàleg”* i es fa difícil treballar per la convivència.